LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO

2026-01-07 Nr. 429-5
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja su draudiku sudarė Transporto priemonių draudimo sutartį (draudimo liudijimas Nr. *(duomenys neskelbtini)*), kuria draudiko parengtų Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 049[1] (toliau – Taisyklės) pagrindu buvo apdrausti pareiškėjos turtiniai interesai, susiję su automobiliu *Toyota Camry* (valst. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) (toliau – Kasko draudimo sutartis). Draudimo laikotarpis – nuo 2025 m. rugpjūčio 13 d. iki 2026 m. rugpjūčio 12 d.

2025 m. rugpjūčio 16 d. pareiškėja pranešė draudikui apie įvykį, nurodydama: „Užvažiavimas ant magistralėje vidury kelio tyčia palikto objekto“ (toliau – Įvykis). Pareiškėja nurodė, kad transporto priemonę remontuos UAB „Tokvila“ servise. Gautų duomenų pagrindu draudikas pradėjo žalos pagal Kasko draudimo sutartį administravimą.

Pareiškėjai atlikus automobilio remontą, draudikas, gavęs UAB „Tokvila“ 2025 m. rugpjūčio 29 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. *(duomenys neskelbtini)* (nurodyta remonto kaina – 454,09 Eur) ir pareiškėjos 2025 m. rugpjūčio 29 d. prašymą draudimo išmoką mokėti tiesiogiai remontą atlikusiam servisui, 2025 m. rugsėjo 9 d. išmokėjo servisui 292,09 Eur. Likusią 162 Eur sumą, kurią draudikas apskaičiavo kaip keičiamoms naujomis padangoms taikytiną 60 proc. dydžio išskaitą dėl nusidėvėjimo, remontą atlikusiam servisui įsipareigojo[2] sumokėti pareiškėja.

2025 m. rugsėjo 31 d. pareiškėja draudikui pateikė pretenziją, kuria nesutiko su draudiko sprendimu keičiamoms naujomis padangoms taikyti išskaitą dėl nusidėvėjimo. Pareiškėja nurodė, kad draudikas išskaitos dydį apskaičiavo netinkamai, nes netinkamai nustatė padangų protektoriaus gylio skirtumą tarp senų sugadintų ir naujų padangų. Pareiškėja taip pat nurodė, kad padangos yra saugos detalė, todėl nusidėvėjimas joms apskritai neturėtų būti taikomas. Pareiškėja draudikui pateikė UAB „Tokvila“ 2025 m. rugpjūčio 29 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. *(duomenys neskelbtini)* (suma – 270 Eur) už dar dvi naujas pareiškėjos įsigytas padangas. Pareiškėja kėlė reikalavimą draudikui atlyginti visas jos dėl Įvykio patirtas išlaidas, netaikant naujomis keičiamoms padangoms išskaitos dėl nusidėvėjimo.

Draudikas, įvertinęs pareiškėjos pretenziją, nusprendė perskaičiuoti padangoms taikytos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydį procentais. Vietoje taikytos 60 proc. dydžio išskaitos draudikas nusprendė naujomis keičiamoms padangoms taikyti 53 proc. dydžio išskaitą dėl nusidėvėjimo. Atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėja už įsigytas dar dvi naujas padangas sumokėjo 270 Eur, draudikas nusprendė išmokėti pareiškėjai 126,90 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos patirtą žalą (išmokos dydis apskaičiuotas atskaičius 53 proc. padangoms taikytiną išskaitą dėl nusidėvėjimo, ji siekė 143,10 Eur). Draudikas taip pat perskaičiavo anksčiau taikytą 60 proc. dydžio išskaitą dėl nusidėvėjimo naujomis pakeistoms padangoms pagal UAB „Tokvila“ 2025 m. rugpjūčio 29 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir, pritaikęs 53 proc. dydžio išskaitą, nusprendė papildomai išmokėti pareiškėjai 18,90 Eur. 2025 m. rugsėjo 24 d. draudikas išmokėjo pareiškėjai iš viso 145,80 Eur.

---

[1] Galioja nuo 2016 m. kovo 1 d.
[2] Patvirtina pareiškėjos 2025 m. rugpjūčio 29 d. prašymas.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu, draudikui pateiktose pretenzijose ir kreipimesi į Lietuvos banką kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką atlyginti visą dėl Įvykio patirtą žalą, netaikant naujomis pakeistoms padangoms išskaitos dėl nusidėvėjimo ir išmokėti pareiškėjai papildomą 286,20 Eur draudimo išmoką. Pareiškėja nurodė, kad padangos yra saugos detalė, todėl išskaita dėl nusidėvėjimo joms neturi būti taikoma. Pareiškėjos teigimu, išskaitos dėl nusidėvėjimo taikymas yra nesąžiningas ir prieštarauja draudiko pareigai atkurti transporto priemonės būklę į techniškai saugią.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Draudikas paaiškino, kad, pareiškėjai pasirinkus remontą atlikti UAB „Tokvila" servise ir padangas keisti naujomis, išskaita dėl nusidėvėjimo buvo pritaikyta vadovaujantis Taisyklių 7.5.1[3] ir 7.16[4] papunkčiais. Draudikas pažymėjo, kad išskaitos dėl nusidėvėjimo taikymas yra įprasta praktika, taikoma ir kitų draudimo bendrovių, bei paaiškino, kaip buvo apskaičiuotas taikytinos išskaitos dydis. Draudikas nurodė, kad tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad, pažeidus dvi dešinės pusės padangas, remonto metu buvo būtina keisti visas keturias transporto priemonės padangas. Draudikas teigia atlyginęs tiek pareiškėjos patirtas išlaidas už keturias naujas padangas, tiek išlaidas už serviso atliktus padangų keitimo darbus, o išskaita dėl nusidėvėjimo buvo pritaikyta, remiantis šalių sudarytos Kasko draudimo sutarties nuostatomis.

Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad neturi pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo mokėti papildomą 286,20 Eur draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudimo išmokos dydžio.

Siekiant išspręsti pareiškėjos ir draudiko ginčą, būtina nustatyti, ar draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką, pagal šalių sudarytos Kasko draudimo sutarties sąlygas ir teisės aktų nuostatas pagrįstai taikė išskaitą dėl nusidėvėjimo naujomis keičiamoms transporto priemonės padangoms.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo

[3] 7.5.1 Draudimas neskaičiuojant detalių nusidėvėjimo. Skaičiuojant remonto išlaidas, detalėms, agregatams ir mazgams nebus taikomas nusidėvėjimo koeficientas. Draudimo išmokos skaičiuojamos pagal pateiktus įsigijimą patvirtinančius dokumentus, neviršijant įgalioto atstovo kainų. Remonto išlaidos negali viršyti draudimo sumos. Nusidėvėjimas bet kuriuo atveju taikomas padangoms. Padangų nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal galiojančią Kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją.

[4] 7.16 Padangų parinkimas. Jei per draudžiamąjį įvykį visiškai sugadinama viena padanga (nepriklausomai nuo to, ar sugadinta tik padanga, ar ir kitos transporto priemonės detalės), atlyginame už dvi analogiškas padangas. Jei sugadinama daugiau padangų, atlyginame už tiek padangų, kiek reikia, kad ant vienos ašies būtų sumontuotos dvi vienodo protektoriaus padangos. Padangų nusidėvėjimas nustatomas pagal galiojančią Kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją.

galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Kasko draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas.[5] Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį.[6] Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[7]

Iš bylos duomenų nustatyta, kad Įvykio metu buvo sugadintos dvi pareiškėjai priklausančios transporto priemonės dešinės pusės padangos. Pareiškėja pasirinko remonto darbus atlikti UAB „Tokvila" servise. Iš bylos duomenų matyti, kad iš UAB „Tokvila" pareiškėja įsigijo keturias naujas padangas, kurių montavimo darbai buvo atlikti UAB „Tokvila" servise. Pareiškėja savo patirtas išlaidas pagrindė UAB „Tokvila" išrašytomis PVM sąskaitomis faktūromis, kurių bendra suma sudaro 724,09 Eur. Draudikas atlygino pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą, pareiškėjos prašymu sumokėdamas remontą atlikusiam servisui 292,09 Eur ir pareiškėjai – 145,80 Eur. Iš viso draudikas atlygino pareiškėjai 437,89 Eur dėl Įvykio patirtą žalą. Ginčas tarp šalių kilo dėl draudiko taikytos 53 proc. dydžio išskaitos dėl nusidėvėjimo naujomis pakeistoms padangoms, kuri bendrai sudarė 286,20 Eur, – šią sumą remontą atlikusiam servisui sumokėjo pati pareiškėja.

Kaip minėta, šalys Kasko draudimo sutartį sudarė Taisyklių, kurios yra neatskiriama Kasko draudimo sutarties dalis, pagrindu. Taisyklių 7.5.1 papunktyje nustatyta: „Draudimas neskaičiuojant detalių nusidėvėjimo. Skaičiuojant remonto išlaidas, detalėms, agregatams ir mazgams nebus taikomas nusidėvėjimo koeficientas. Draudimo išmokos skaičiuojamos pagal pateiktus įsigijimą patvirtinančius dokumentus, neviršijant įgalioto atstovo kainų. Remonto išlaidos negali viršyti draudimo sumos. Nusidėvėjimas bet kuriuo atveju taikomas padangoms. Padangų nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal galiojančią Kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją." Taisyklių 7.16 papunktyje nustatyta: „Padangų parinkimas. Jei per draudžiamąjį įvykį visiškai sugadinama viena padanga (nepriklausomai nuo to, ar sugadinta tik padanga, ar ir kitos transporto priemonės detalės), atlyginame už dvi analogiškas padangas. Jei sugadinama daugiau padangų, atlyginame už tiek padangų, kiek reikia, kad ant vienos ašies būtų sumontuotos dvi vienodo protektoriaus padangos. Padangų nusidėvėjimas nustatomas pagal galiojančią Kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją."

Taigi, iš bylos duomenų matyti, kad šalys, sudarydamos Kasko draudimo sutartį, susitarė, jog išskaita dėl nusidėvėjimo padangoms bus taikoma bet kuriuo atveju, išskaitos dydį nustatant pagal Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašą[8].

Siekdamas pagrįsti šiuo konkrečiu atveju nustatytą taikytiną 53 proc. išskaitos dydį, draudikas paaiškino, kaip, vadovaudamasis Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašu, apskaičiavo išskaitos dydį. Draudikas pažymėjo, kad, remdamasis iš serviso gauta informacija, nustatė, jog pareiškėjos įsigytų naujų padangų protektoriaus gylis yra 7 mm. Draudikas paaiškino, kad minimalus leistinas protektoriaus rašto gylis yra 1,6 mm, todėl laikytina, kad leistinas eksploatuoti padangos protektoriaus gylis šiuo konkrečiu atveju sudaro 5,4 mm (7 mm – 1,6 mm). Draudikas nurodė, kad iš remontą atlikusio serviso gavo pareiškėjos automobilio padangų (kurios vėliau buvo pakeistos naujomis) nuotraukas, iš kurių nustatė didžiausią likusį protektoriaus rašto gylį – 4,13 mm, taip pat mažiausią likusį protektoriaus rašto gylį – 3,97 mm. Draudikas pažymėjo, kad, apskaičiuodamas taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydį, pareiškėjos naudai rėmėsi didžiausiu užfiksuotu protektoriaus rašto gyliu – 4,13 mm. Draudikas paaiškino, kad, remdamasis Koeficientų

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

[8] Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V1-118 Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašas buvo patvirtintas, panaikinus Kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro ir susisiekimo ministro įsakymu 2000 m. balandžio 17 d. Nr. 120/2000 m. balandžio 14 d. Nr. 101.

apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašu bei nustatytais konkrečiais senų ir naujų padangų parametrais, iš likusio eksploatuotino automobilio protektoriaus rašto gylio dydžio atėmė minimalų leidžiamą rašto gylio dydį (4,13 mm – 1,6 mm)[9] ir gautą reikšmę padalino iš maksimalios eksploatuotinos protektoriaus dalies – 5,4 mm[10]. Įvertinus gautą reikšmę[11], nustatyta, kad pareiškėjos padangų nusidėvėjimas siekė 53,15 proc. Draudikas paaiškino, kad, atsižvelgdamas į nurodytus skaičiavimus, pareiškėjos naudai naujomis pakeistoms automobilio padangoms taikė suapvalintą 53 proc. dydžio išskaitą dėl nusidėvėjimo.

Nors pareiškėja teigė, kad išskaitos dėl nusidėvėjimo taikymas yra nesąžiningas ir prieštarauja draudiko pareigai atkurti transporto priemonės būklę į techniškai saugią, be to, pareiškėjos teigimu, išskaita dėl nusidėvėjimo padangoms apskritai neturi būti taikoma, nes tik naujomis, ant vienos ašies vienodomis padangomis galima atkurti transporto priemonės saugumą, draudikas, siekdamas pagrįsti savo poziciją, paaiškino, kad išskaitos dėl nusidėvėjimo padangoms taikymas yra įprasta praktika, taikoma ir kitų draudimo bendrovių, be to, išskaitos dėl nusidėvėjimo taikymas šiuo atveju yra aiškiai apibrėžtas Taisyklėse, kurios yra neatskiriama šalių sudarytos Kasko draudimo sutarties dalis.

Draudikas pabrėžė, kad tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad ant vienos ašies esančios padangos turi būti pakeistos vienodomis padangomis, todėl draudikas atlygino visų keturių pareiškėjos automobilio padangų keitimo naujomis išlaidas, nors pažeistos buvo tik dvi iš jų.

Draudikas pažymėjo, kad išskaitos dėl nusidėvėjimo taikymas yra pagrįstas ir dėl to, kad automobilio būklę į techniškai saugią būtų galima atkurti ir padangas keičiant naudotomis, o ne naujomis. Nors pareiškėja teigė, kad jai nebuvo pasiūlyta padangas keisti naudotomis, vis dėlto iš bylos duomenų matyti, kad pati pareiškėja pasirinko servisą, kuris prekiauja tik naujomis automobilių dalimis. Pareiškėjai pasirinkus automobilį remontuoti servise UAB „Tokvila" bei pateikus draudikui naujų padangų įsigijimo ir montavimo darbų išlaidas pagrindžiančius dokumentus, taikytiną išskaitos dėl nusidėvėjimo dydį ir mokėtiną draudimo išmoką draudikas apskaičiavo vadovaudamasis šalių sudarytos Kasko draudimo sutarties nuostatomis.

Lietuvos banko vertinimu, draudiko pateikti duomenys ir paaiškinimai pagrindžia, kad draudikas, remdamasis šalių sutartomis Kasko draudimo sutarties sąlygomis ir vadovaudamasis Taisyklių 7.5.1 papunkčiu, nustatančiu, kad nusidėvėjimas padangoms taikomas bet kuriuo atveju, pagrįstai taikė naujomis pakeistoms pareiškėjos automobilio padangoms išskaitą dėl nusidėvėjimo ir tinkamai apskaičiavo taikytinos išskaitos dydį, todėl pareiškėjos įrodymais nepagrįsti teiginiai, kad draudimo išmokos dydis apskaičiuotas netinkamai ir išskaita dėl nusidėvėjimo taikyta nepagrįstai, atmestini.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir įvertinus byloje esančių įrodymų visumą, pareiškėjos reikalavimas mokėti papildomą draudimo išmoką atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis

[9] Gautas rezultatas – 2,53 mm – yra pareiškėjos automobilio likusi eksploatuotina protektoriaus dalis.
[10] Maksimali eksploatuotina protektoriaus dalis skaičiuojama nuo naujos padangos protektoriaus gylio iki minimalaus leidžiamo protektoriaus gylio dydžio (7–1,6 mm).
[11] Likusi eksploatuotina pareiškėjos automobilio padangų protektoriaus dalis sudaro 46,85 proc. (2,53 / 5,4).